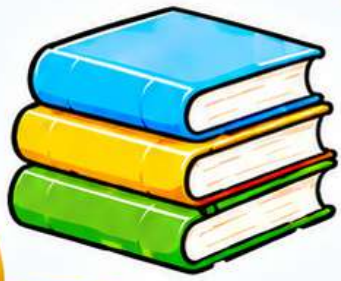
4. Sınıf
Türkçe

DURUM (HÂL) EKLERİ

- Yalın Hâl
- Belirtme Hâli
- Yönelme Hâli
- Bulunma Hâli
- Ayrılma Hâli

- İsimlerin cümlede aldığı ekler
- Durum ekleri ve görevleri
- Örnek cümleler
- Etkinlikler ve değerlendirme

sinifogretmenim01

4. Sınıf Türkçe

DURUM EKLERİNİ TANIYORUM

İsimlerin cümle içinde başka kelimelerle ilişki kurmasını sağlayan eklere **durum (hâl) ekleri** denir.

Dört temel durum eki vardır:

1 Belirtme Hâl Eki

-ı, -i, -u, -ü

Varlığı, belli ve kesin olarak belirtir.

Örnekler:

kitabı, defteri, okulu, gülü

2 Yönelme Hâl Eki

-a, -e

Varlığın yöneldiği yeri gösterir.

Örnekler:

okula, eve, parka

3 Bulunma Hâl Eki

-da, -de, -ta, -te

Varlığın bulunduğu yeri gösterir.

Örnekler:

okulda, evde, sınıfta

4 Ayrılma Hâl Eki

-dan, -den, -tan, -ten

Varlığın ayrıldığı ya da çıktığı yeri gösterir.

Örnekler:

okuldan, evden, parktan

Yalın Hâl → İsmin herhangi bir durum eki almamış hâlidir. Örnekler: kitap, okul, kalem

Etkinlik 1 — Doğru Eki Bul

Aşağıdaki kelimelerin aldıkları durum eklerini yaz.

1. Kitabı → .....
2. Okula → .....
3. Evde → .....
4. Parktan → .....
5. Kalem → .....

Etkinlik 2 — Eşleştir

Aşağıdaki durum eklerini, ilgili oldukları hâl adlarıyla eşleştir.

1	-ı, -i, -u, -ü	a	Ayrılma hâli
2	-a, -e	b	Bulunma hâli
3	-da, -de, -ta, -te	c	Belirtme hâli
4	-dan, -den, -tan, -ten	d	Yönelme hâli

Etkinlik 3 — Kendi Örneğini Yaz

Her durum eki için bir örnek kelime yaz.

Belirtme Hâli (-ı, -i, -u, -ü)	Yönelme Hâli (-a, -e)	Bulunma Hâli (-da, -de, -ta, -te)	Ayrılma Hâli (-dan, -den, -tan, -ten)
.....	.....	.....	.....

sinifogretmenim01

4. Sınıf Türkçe

BELİRTME HÂL EKİNİ ÖĞRENİYORUM

Konu Anlatımı

Belirtme hâl eki, ismin belirli bir varlığı gösterdiğini belirtir.

Sorusu: NEYİ? KİMİ?

Örnekler:

- Kitabı okudum. (Neyi okudum?)
- Elif'i gördüm. (Kimi gördüm?)
- Kalemi aldım. (Neyi aldım?)

Etkinlik 1 – Belirtme Hâl Ekini Bul

Aşağıdaki cümlelerde belirtme hâl eki almış kelimelerin altını çiz.

1. Annem yemeği hazırladı.
2. Öğretmen öğrenciyi çağırdı.
3. Çocuk topu bahçeye attı.
4. Kardeşim kitabı bitirdi.
5. Babam arabayı yıkadı.

Etkinlik 2 – Boşluğu Tamamla

Parantez içindeki kelimelere uygun kelimelerin hâl ekini getir.

1. Defter..... çantama koydum.
2. Çiçek..... vazoya yerleştirdim.
3. Elif..... okulda gördüm.
4. Kapı..... yavaşça açtım.
5. Kitap..... dikkatlice okudum.

Etkinlik 3 – Sorusunu Bul

Altı çizili kelimeye "neyi?" veya "kimi?" sorularından uygun olanı yaz.

1. Annem elmayı yıkadı. → .....
2. Öğretmen Ali'yi çağırdı. → .....
3. Babam gazeteyi okudu. → .....

Etkinlik 4 – Cümle Kur

Belirtme hâl eki almış üç kelimeyle cümle kur.

1. .....
2. .....
3. .....

4. Sınıf Türkçe

YÖNELME HÂL EKİNİ ÖĞRENİYORUM

Konu Anlatımı

Yönelme hâl eki, bir varlığa veya yere yönelmeyi bildirir.

Sorusu: NEREYE? KİME? NEYE?

Örnekler:

- Okula gittim. (Nereye gittim?)
- Anneme sarıldım. (Kime sarıldım?)
- Oyuna katıldım. (Neye katıldım?)

Etkinlik 1 – Yönelme Hâl Ekini Bul

Aşağıdaki cümlelerde yönelme hâli eki almış kelimeleri yaz.

1. Çocuk parka koştu. → .....
2. Babam işe gitti. → .....
3. Zeynep arkadaşına seslendi. → .....
4. Kuş ağaca kondu. → .....
5. Öğrenciler sınıfa girdi. → .....

Etkinlik 2 – Uygun Eki Getir

Aşağıdaki kelimelere uygun yönelme hâl ekini (-a, -e) getir.

1. Okul..... gidiyorum.
2. Anne..... sarıldım.
3. Bahçe..... çıktık.
4. Kütüphane..... uğradım.
5. Öğretmen..... soru sordum.

Etkinlik 3 – Sorusunu Bul

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili kelimeye uygun soruyu yaz.

1. Kardeşim odasına gitti. → .....
2. Arkadaşıma hediye aldım. → .....
3. Kedim koltuğa çıktı. → .....

Etkinlik 4 – Kendi Cümlemi Kur

Yönelme hâl eki almış üç farklı kelimeyle cümle yaz.

1. .....
2. .....
3. .....

4. Sınıf Türkçe

BULUNMA HÂL EKİNİ ÖĞRENİYORUM

Konu Anlatımı

Bulunma hâl eki, bir varlığın bulunduğu yeri bildirir.

Sorusu: NEREDE? KİMDE? NEDE?

Örnekler:

- Okulda ders yapıyoruz.
- Kitap masada duruyor.
- Kalem bende kaldı.

Etkinlik 1 – Bulunma Hâl Ekini Bul

Aşağıdaki cümlelerde bulunma hâli eki alan kelimeleri yaz.

1. Çocuklar bahçede oynuyor. → .....
2. Kitap çantada duruyor. → .....
3. Annem mutfakta yemek yapıyor. → .....
4. Öğrenciler sınıfta bekliyor. → .....
5. Kuş ağaçta ötüyor. → .....

Etkinlik 2 – Boşluğu Tamamla

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere uygun bulunma hâl ekini (-da, -de, -ta, -te) getir.

1. Kitap masa..... duruyor.
2. Çocuk okul..... bekliyor.
3. Annem mutfak..... çalışıyor.
4. Kalem çanta..... kaldı.
5. Kuş ağaç..... yuva yapmış.

Etkinlik 3 – Nerede Sorusunu Sor

Aşağıdaki cümlelerde bulunma hâli eki almış kelimeleri yaz.

1. Top bahçede duruyor. → .....
2. Babam işte çalışıyor. → .....
3. Defter çekmecede bulunuyor. → .....

Etkinlik 4 – Resimden Cümle Kur

Aşağıdaki görsellerle, bulunma hâl eki kullanarak birer cümle kur.

.....

.....

.....

4. Sınıf Türkçe

AYRILMA HÂL EKİNİ ÖĞRENİYORUM

Konu Anlatımı

Ayrılma hâl eki, bir yerden veya varlıktan ayrılmayı bildirir.

Sorusu: NEREDEN? KİMDEN? NEDEN?

Örnekler:

- Okuldan geldim.
- Annemden izin aldım.
- Masadan kitabı aldım.

Etkinlik 1 – Ayrılma Hâl Ekini Bul

Aşağıdaki cümlelerde ayrılma hâli eki alan kelimeleri yaz.

1. Çocuk okuldan çıktı. → .....
2. Babam işten geldi. → .....
3. Kardeşim benden kalem aldı. → .....
4. Kuş ağaçtan uçtu. → .....
5. Öğrenciler sınıftan ayrıldı. → .....

Etkinlik 2 – Uygun Eki Getir

Aşağıdaki kelimelere uygun ayrılma hâl ekini (-dan, -den, -tan, -ten) getir.

1. Ev..... çıktım.
2. Okul..... geldim.
3. Arkadaşım..... kalem aldım.
4. Masa..... kitabı aldım.
5. Park..... eve döndük.

Etkinlik 3 – Sorusunu Bul

Aşağıdaki cümlelerde ayrılma hâli eki almış kelimelere uygun soruyu yaz.

1. Annem pazardan geldi. → .....
2. Ali arkadaşından yardım istedi. → .....
3. Kuş kafesten çıktı. → .....

Etkinlik 4 – Cümle Kur

Ayrılma hâl eki almış üç farklı kelimeyle cümle yaz.

1. .....
2. .....
3. .....

4. Sınıf Türkçe

DURUM EKLERİNİ AYIRT EDİYORUM

Etkinlik 1 — Tabloyu Tamamla

Aşağıdaki kelimeleri uygun hâl (durum eki) sütununa yerleştir.

Kitabı	okula	bahçede	evden	kalem
çantayı	parka	sınıfta	okuldan	defter

YALIN HÂL	BELİRTME HÂLİ	YÖNELME HÂLİ	BULUNMA HÂLİ	AYRILMA HÂLİ
.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....

Etkinlik 2 — Durum Ekini Bul

Cümlelerde koyu yazılan kelimelerin hangi hâlde olduğunu yaz.

1. Annem **kitabı** okudu. → .....
2. Çocuk **okula** gitti. → .....
3. Öğrenciler **sınıfta** bekliyor. → .....
4. Babam **işten** geldi. → .....
5. **Kalem** masanın üzerinde duruyor. → .....

Etkinlik 3 — Doğru mu, Yanlış mı?

( ) -a, -e yönelme hâli ekidir.

( ) -da, -de bulunma hâli ekidir.

( ) -dan, -den ayrılma hâli ekidir.

( ) -ı, -i belirtme hâli ekidir.

( ) Yalın hâlde isim durum eki alır.

Etkinlik 4 — Kelime Dönüşümü

"Kitap" kelimesini beş farklı durumda yaz.

- Yalın: → .....
- Belirtme: → .....
- Yönelme: → .....
- Bulunma: → .....
- Ayrılma: → .....

4. Sınıf Türkçe

METİNDE DURUM EKLERİNİ BULUYORUM

Metin

BİR GÜNÜMÜZ

Sabah erkenden evden çıktım. Okula gitmek için çantamı aldım. Sınıfta arkadaşlarımı bekledim. Öğretmenimiz sınıfa geldiğinde kitabı açmamızı istedi.

Ders bitince okuldan çıktık. Arkadaşlarımla parka gittik. Parkta oyun oynadık. Akşam eve dönerken anneme günümü anlattım.

Etkinlik 1 – Metindeki Kelimeleri Bul

Metinde geçen durum eki almış kelimelerden örnekler yaz.

Belirtme hâli:	.....
Yönelme hâli:	.....
Bulunma hâli:	.....
Ayrılma hâli:	.....

Etkinlik 2 – Kelimenin Sorusunu Bul

1	Çantamı aldım. →	.....
2	Okula gittim. →	.....
3	Parkta oynadık. →	.....
4	Evden çıktım. →	.....

Etkinlik 3 – Metni Anladım

1. Çocuk sabah nereden çıkmıştır? → .....
2. Öğretmen öğrencilerden ne yapmalarını istemiştir? → .....
3. Çocuklar ders bitince nereye gitmiştir? → .....

Etkinlik 4 – Kendi Günümü Anlatıyorum

Durum eklerinden en az dördünü kullanarak günlük yaşamını anlatan kısa bir metin yaz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Sınıf Türkçe

DURUM EKLERİ DEĞERLENDİRMESİ

Etkinlik 1 — Çoktan Seçmeli Sorular

1. "Kitabı okudum." cümlesinde "kitabı" kelimesi hangi hâldedir?
   A) Yalın B) Belirtme C) Yönelme D) Bulunma

2. "Okula gidiyorum." cümlesinde hangi durum eki kullanılmıştır?
   A) Ayrılma B) Bulunma C) Yönelme D) Belirtme

3. "Bahçede oynuyoruz." cümlesinde hangi durum eki vardır?
   A) Bulunma B) Belirtme C) Ayrılma D) Yönelme

4. "Evden geldim." cümlesinde "evden" kelimesi hangi hâldedir?
   A) Yalın B) Belirtme C) Yönelme D) Ayrılma

5. Aşağıdaki kelimelerden hangisi yalın hâldedir?
   A) Kitabı B) Okula C) Kalem D) Evden

Etkinlik 2 — Durum Ekini Yaz

1. Çantayı → .....
2. Okulda → .....
3. Bahçeye → .....
4. Evden → .....
5. Defter → .....

Etkinlik 3 — Kelimeleri Tamamla

1. Neyi? sorusuna cevap veren ek ..... hâl ekidir.
2. Nereye? sorusuna cevap veren ek ..... hâl ekidir.
3. Nerede? sorusuna cevap veren ek ..... hâl ekidir.
4. Nereden? sorusuna cevap veren ek ..... hâl ekidir.

Etkinlik 4 — Kendimi Değerlendiriyorum

- ☐ Yalın hâli tanıyabiliyorum.
- ☐ Belirtme hâl ekini bulabiliyorum.
- ☐ Yönelme hâl ekini bulabiliyorum.
- ☐ Bulunma hâl ekini bulabiliyorum.
- ☐ Ayrılma hâl ekini bulabiliyorum.
- ☐ Durum eklerini cümle içinde kullanabiliyorum.

